Mengurus Risiko kepada Kestabilan Kewangan

SOROTAN PENTING

- **Sektor perniagaan dan isi rumah terus menunjukkan keupayaan membayar balik hutang yang kukuh.**
- **Keadaan pasaran bon domestik terus teratur, disokong oleh pelabur domestik dan asing jangka panjang.**
- **Kestabilan kewangan domestik dijangka terpelihara, disokong oleh institusi kewangan yang kukuh serta keadaan pasaran dan mudah tunai yang teratur.**

Kestabilan kewangan terpelihara

Kestabilan kewangan berterusan, disokong oleh institusi kewangan yang kukuh dan keadaan pasaran kewangan domestik yang teratur. Keadaan turun naik pasaran kewangan domestik secara keseluruhan lega sedikit dalam keadaan sentimen yang bertambah baik. Institusi kewangan domestik terus berdaya tahan dalam keadaan kualiti aset dan paras keuntungan yang kukuh. Keadaan kredit dalam sistem perbankan domestik terus menyokong aktiviti ekonomi benar.

Sektor isi rumah dan perniagaan terus berupaya membayar balik hutang

Hutang isi rumah meningkat pada kadar tahunan 4.9% pada suku keempat 2017 (S3 2017: +4.9%) dengan sebahagian besar hutang adalah terutamanya untuk pengumpulan kekayaan (64%). Pinjaman untuk pembelian harta kediaman terus menjadi pemacu pertumbuhan yang utama (+8.5%; S3 2017: +8.5%). Keupayaan keseluruhan isi rumah untuk membayar balik hutang dijangka kekal kukuh, disokong oleh pertumbuhan pendapatan yang berterusan dan keadaan pasaran pekerja yang stabil. Agregat aset kewangan isi rumah dan aset kewangan mudah cair kekal tinggi, masing-masing pada 2.1 dan 1.5 kali hutang. Selain itu, pertumbuhan aset kewangan isi rumah (+8.1%) terus mengatasi hutang (+4.9%). Pada akhir suku tersebut, jumlah hutang isi rumah mencakupi 84.3% (S3 2017: 84.6%) daripada KDNK.

Pertumbuhan tahunan aset kewangan isi rumah terus mengatasi pertumbuhan hutang

Rajah 26: Hutang dan Aset Kewangan Isi Rumah

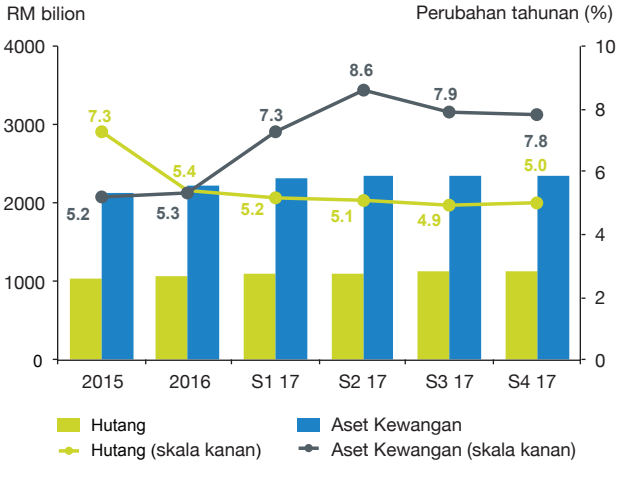

Sumber: Bank Negara Malaysia, Bloomberg, Jabatan Perangkaan Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan pengiraan dalaman

Jumlah peminjaman perniagaan pada suku ini didorong oleh terbitan korporat yang mampan dalam pasaran moda

Rajah 27: Nisbah Hutang Korporat kepada KDNK

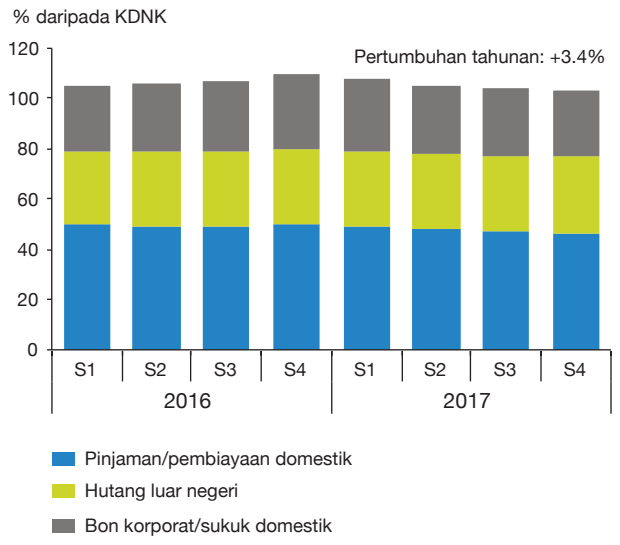

Sumber: Bank Negara Malaysia

Agregat nisbah jejas nilai dan nisbah delinkuensi bank dan bukan bank masing-masing kekal pada 1.6% dan 1.4%. Berdasarkan perbincangan dan interaksi dengan bank, peminjam yang mudah terjejas (individu dengan pendapatan kurang daripada RM3,000 sebulan) dan tinggal di kawasan bandar terus mengalami kesukaran membayar balik hutang lantaran kos hidup yang tinggi. Walau bagaimanapun, risiko terhadap kestabilan kewangan daripada sektor isi rumah berdasarkan penilaian yang dibuat akan terus menurun. Sebahagian besar peminjam baharu isi rumah terus mempunyai nisbah khidmat hutang (debt service ratio, DSR) yang berhemat, iaitu di bawah 60% manakala 41% daripada peminjam mempunyai DSR di bawah 40%. Peratusan jumlah peminjaman bagi peminjam yang mudah terjejas juga terus berkurang untuk mencakupi 20.6% (2016: 21.9%) daripada jumlah hutang isi rumah memandangkan penilaian kemampuan pinjaman terus bertambah baik.

Kemungkinan bank terpaksa menanggung kerugian berikutan isi rumah yang mudah terjejas dianggarkan kurang 10% daripada lebihan penampan modal bank (melebihi paras minimum pengawalseliaan). Hal ini berdasarkan senario yang disimulasi menggunakan andaian kebarangkalian kegagalan mungkir sebanyak tiga kali dan kerugian akibat mungkir yang teruk.

Pada suku keempat 2017, jumlah peminjaman perniagaan meningkat pada kadar tahunan 3.4% (S3 2017: 7.0%). Ini didorong peningkatan dana yang diperoleh dalam pasaran bon korporat dan sukuk sebanyak 14.3% (S3 2017: 10.2%). Terbitan bon korporat/sukuk bukan kewangan baru-baru ini pada suku tersebut dipacu oleh sektor harta tanah, utiliti dan infrastruktur. Peminjaman luar negeri korporat adalah lebih rendah, didorong sebahagian besarnya oleh kesan penilaian kadar pertukaran hasil daripada pengukuhan ringgit dan pembayaran balik pinjaman kredit perdagangan bersih. Pembiayaan oleh bank dan institusi kewangan pembangunan (IKP) kepada sektor perniagaan terus meningkat dengan sederhana pada 1.3% (S3 2017: 5.4%). Ini mencerminkan pertumbuhan lebih perlahan dalam pembiayaan merentas kebanyakan sektor. Jumlah pembiayaan oleh bank dan IKP kepada PKS kekal sederhana dan meningkat 5.3% (S3 2017: 7%) pada kadar tahunan.

Kedudukan kewangan syarikat kekal kukuh susulan permintaan dalam dan luar negeri yang bertambah baik. Agregat leveraj syarikat bukan kewangan (non-financial corporations, NFC)[7] Malaysia seperti diukur oleh median nisbah hutang kepada ekuiti meningkat pada suku ketiga 2017 (51.9%; S2 2017: 48.6%) dipacu oleh sektor harta tanah dan perkhidmatan. Secara agregat, keupayaan membayar balik hutang dan kedudukan mudah tunai kekal kukuh.

Median nisbah perlindungan faedah (interest coverage ratio, ICR) bertambah baik kepada 9.6 kali (S2 2017: 8.3 kali), dan nyata melebihi tahap kehematan sebanyak dua kali. Median nisbah tunai kepada hutang jangka pendek semasa (cash-to-short-term debt ratio, CASTD) bertambah baik kepada 1.6 kali (S2 2017: 1.4 kali), melebihi tahap kehematan sebanyak satu kali. Secara keseluruhan, nisbah pinjaman terjejas dan pinjaman delinkuen bertambah baik sedikit masing-masing kepada 2.5% dan 0.3% daripada jumlah pemberian pinjaman bank kepada perniagaan (S3 2017: masing-masing 2.6% dan 0.4%).

Pengumuman oleh Pertubuhan Negara-negara Pengeksport Petroleum (Organization of the Petroleum Exporting Countries, OPEC) untuk terus mengurangkan pengeluaran minyak mentah sehingga akhir tahun 2018, telah merangsang kenaikan harga minyak. Walau bagaimanapun, keadaan lebihan bekalan pasaran minyak dijangka berterusan sekurang-kurangnya sehingga suku pertama 2018. Keupayaan membayar balik hutang syarikat minyak dan gas (oil and gas, O&G) Malaysia secara keseluruhannya terus stabil pada suku ketiga 2017, dengan median ICR pada 29.6 kali. Namun, kedudukan mudah tunai (nisbah median CASTD) menurun kepada 2.2 kali (S2 2017: 4.7 kali). Ini terutamanya disebabkan oleh peminjaman jangka pendek baharu untuk modal kerja dan aktiviti pemerolehan. Pada suku keempat, nisbah pinjaman delinkuen dan pinjaman terjejas dalam segmen ini meningkat masing-masing kepada 0.6% (S3 2017: 0.1%) dan 5.5% (S3 2017: 5.0%). Ini disebabkan isu aliran tunai yang terus dialami oleh bukan PKS dalam segmen berkaitan perkapalan yang memberikan perkhidmatan kepada sektor O&G. Risiko kepada sistem perbankan agak kecil kerana dedahan kepada sektor berkaitan O&G hanya kira-kira 6% daripada jumlah dedahan dan bank telah membuat peruntukan untuk jangkaan pinjaman-pinjaman terjejas semasa dan akan datang.

[7] Berdasarkan 120 syarikat yang tersenarai di Bursa Malaysia dengan 85% permodalan pasaran (tidak termasuk institusi kewangan).

Aktiviti pasaran perumahan bertambah baik pada S3 2017

Rajah 28: Jumlah dan Nilai Transaksi Sektor Harta Tanah

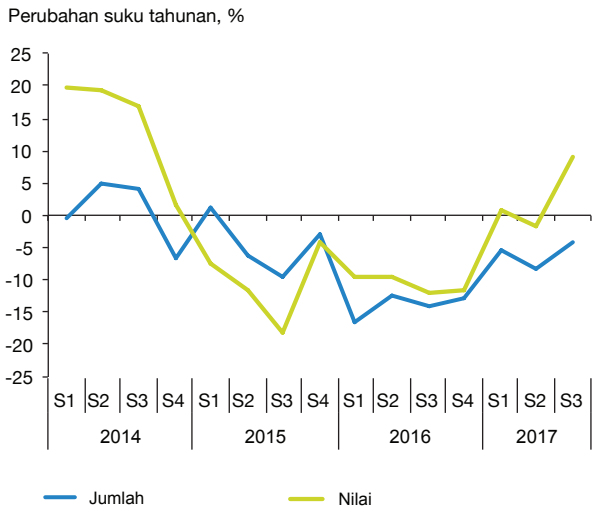

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Kadar sewa ruang pejabat dan kompleks membeli-belah kekal tertekan

Rajah 29: Kadar Kekosongan dan Kadar Sewa Ruang Pejabat dan Kompleks Membeli-belah

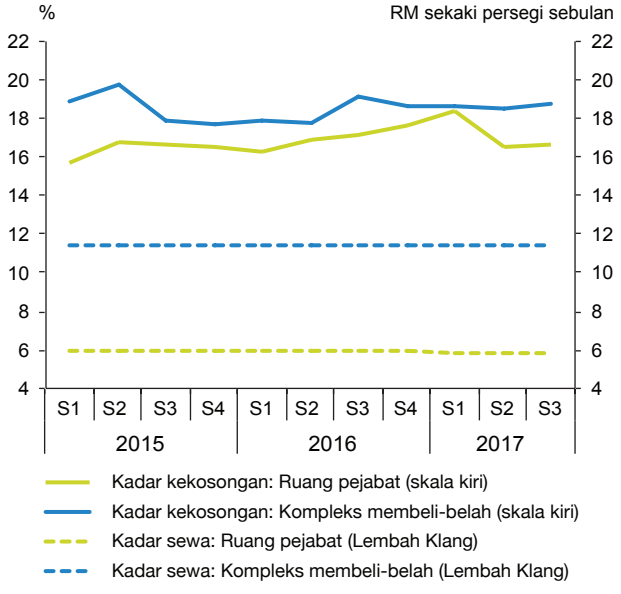

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara, Knight Frank, Jones Lang Wootton dan pengiraan dalaman

Pada asas tahunan, aktiviti dalam pasaran perumahan bertambah baik. Jumlah urus niaga perumahan menguncup pada kadar yang lebih kecil iaitu 4.2% (2Q 2017: -8.4%) dengan 47,501 unit rumah diurus niaga pada suku ketiga 2017. Nilai urus niaga perumahan juga menunjukkan tanda-tanda pemulihan dan oleh itu mencatat pertumbuhan tahunan positif sebanyak 8.9% (S2 2017: -1.5%). Perkembangan yang lebih baik ini sebahagian besarnya disumbangkan oleh urus niaga pembelian rumah berharga RM500,000 ke atas. Harga rumah (seperti yang diukur oleh Indeks Harga Rumah Malaysia) terus meningkat pada kadar tahunan sederhana iaitu 6.8% pada suku kedua 2017 (S1 2017: +6.7%), jauh lebih rendah daripada harga tertinggi yang dicatat semasa tempoh tahun 2012 hingga 2013 (pertumbuhan purata 12.3%).

Peminjam terus mendapat akses kepada pembiayaan rumah, terutamanya pembeli rumah pertama. Pembiayaan rumah terkumpul meningkat kepada 8.9% (S3 2017: +8.8%), manakala kadar kelulusan pinjaman perumahan untuk pembelian rumah berharga kurang daripada RM500,000 secara keseluruhannya kekal tinggi pada 72.3% (S3 2017: 73.9%).

Permintaan untuk pembiayaan bagi membeli rumah bersifat spekulasi kekal rendah. Pada suku keempat, bahagian jumlah pinjaman perumahan yang dijelaskan dalam tempoh tiga tahun (tempoh lazim yang diperlukan untuk pembinaan selesai selepas harta tanah diperoleh) ialah 7.9% (S3 2017:10.5%) daripada jumlah pinjaman perumahan yang diselesaikan. Pertumbuhan tahunan jumlah peminjam yang mempunyai tiga atau lebih pinjaman perumahan terkumpul (proksi untuk pembeli spekulatif) kekal rendah pada 0.9% (S3 2017: +0.7%). Kualiti kredit bagi pinjaman perumahan secara keseluruhan juga terus kukuh, dan nisbah delinkuensi dan pinjaman terjejas masing-masing pada 1.3% dan 1.0% daripada jumlah pinjaman bank (S3 2017: masing-masing 1.2% dan 1.1%).

Kadar sewa bagi segmen ruang pejabat dan kompleks membeli-belah kekal rendah pada suku ketiga 2017 berikutan bekalan yang berlebihan. Risiko langsung kepada bank akibat dedahan pembiayaan akhir kepada segmen ruang pejabat dan kompleks membeli-belah kekal kecil pada 3.2% daripada jumlah pinjaman bank, disokong oleh amalan pemberian pinjaman dan penilaian yang mantap. Nisbah delinkuensi dan pinjaman terjejas bagi segmen harta tanah bukan kediaman kekal rendah masing-masing pada 0.7% dan 1.2% (S3 2017: masing-masing 0.6% dan 1.2%).

Keadaan pasaran kewangan domestik kekal teratur

Sentimen pelabur masih lagi amat dipengaruhi perkembangan di luar negara. Ini termasuk pengumuman mengenai pengerusi baharu Federal Reserve, kelulusan rang undang-undang reformasi cukai AS, kenaikan kadar faedah di AS dan keputusan OPEC untuk terus mengurangkan pengeluaran sehingga akhir tahun 2018. Turun naik keseluruhan pasaran kewangan domestik kekal rendah. Ini disebabkan sebahagiannya oleh sentimen domestik yang bertambah baik dalam keadaan pertumbuhan KDNK yang lebih baik daripada jangkaan pada suku ketiga serta jangkaan bahawa dasar monetari akan dikembalikan ke paras yang wajar oleh Bank. Purata turun naik kadar hasil MGS 10 tahun tidak berubah pada 8.5% manakala purata turun naik FBM KLCI menurun kepada 4.4% (S3 2017: masing-masing 8.5% dan 5.1%). Purata turun naik ringgit meningkat sedikit kepada 3.2% (S3 2017: 2.8%).

Pada suku keempat 2017, pelaburan portfolio bersih mencatat aliran masuk sebanyak RM11.7 bilion (S3 2017: aliran keluar bersih sebanyak RM5.1 bilion) disebabkan terutamanya oleh aliran masuk asing ke dalam pasaran bon kerajaan dan ekuiti. Susulan itu, pemegangan bon kerajaan oleh pelabur bukan pemastautin meningkat kepada 27.7% (S3 2017: 26.6%) daripada jumlah bon kerajaan Malaysia terkumpul. Komposisi pelabur bukan pemastautin dalam pasaran bon kerajaan secara relatif kekal tidak berubah, dengan sebahagian besar pemegangan oleh pelabur jangka panjang seperti bank pusat, kerajaan, dana pencen dan syarikat insurans (50% daripada jumlah pemegangan bukan pemastautin). Kestabilan pemegangan bukan pemastautin turut disokong oleh pengagihan pemegangan dalam pelbagai tempoh matang. Daripada jumlah pemegangan bukan pemastautin, 62% adalah dalam bon jangka sederhana dan jangka lebih panjang melebihi 3 tahun.

Bahagian penyertaan bukan pemastautin dalam pasaran ekuiti domestik kekal stabil pada 23.2% daripada jumlah permodalan pasaran ekuiti (S3 2017: 23.3%). FBM KLCI mengakhiri suku keempat pada paras tertinggi tahun 2017 dengan mencatat 1796.81 mata (S3 2017: 1755.58 mata), disokong oleh ringgit yang lebih kukuh dan harga minyak mentah yang lebih tinggi. Purata nisbah harga kepada perolehan (price-to-earnings, PE) FBM KLCI ialah 16.2 kali (S3 2017: 16.7 kali; purata 2010-2016: 16.8 kali).

Aliran keluar portfolio bersih didorong terutamanya oleh pelaburan pemastautin di luar negeri

Rajah 30: Aliran Portfolio Bersih dan Kasar dan Pergerakan Kadar Pertukaran Ringgit Pasaran Kewangan

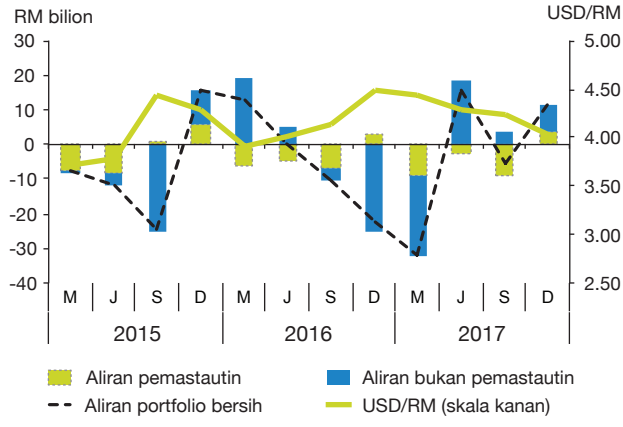

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Kualiti aset sistem perbankan kukuh

Rajah 31: Kualiti Aset Sistem Perbankan

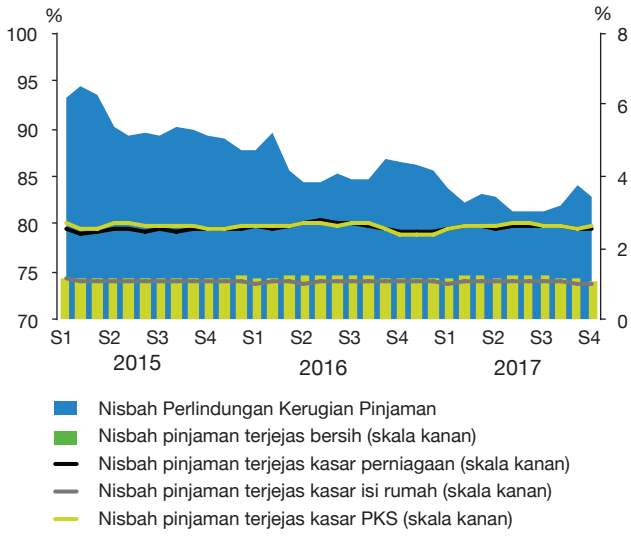

Sumber: Bank Negara Malaysia

Mudah tunai pasaran kekal teguh. Spread bida-tawar MGS stabil pada 0.1%, manakala spread bida-tawar FBM KLCI meningkat sedikit kepada 0.4% daripada harga pertengahan (S3 2017: masing-masing 0.1% dan 0.3%). Purata harian spread bida-tawar USD/MYR kekal kecil pada 24 pip (S3 2017: 23.3 pip). Dalam pasaran pertukaran asing, jumlah purata urus niaga harian sebanyak USD9.9 bilion (S3 2017: USD10.4 bilion), dengan urus niaga semerta (spot) dan urus niaga hadapan berjumlah USD4.6 bilion (S3 2017: USD4.7 bilion).

Ringgit menambah nilai sebanyak 4.1% berbanding dengan dolar AS untuk mengakhiri suku keempat pada RM4.0620 bagi setiap dolar AS (S3 2017: RM4.2275). Trend yang sama juga dilihat pada kebanyakan mata wang utama lain. Spread mudah tunai AS di dalam negeri untuk jangka panjang, seperti yang dicerminkan oleh spread swap asas mata wang bersilang 5 tahun, mengecil kepada 25 mata asas (S3 2017: 54 mata asas). Spread swap kegagalan membayar kredit kerajaan 5 tahun juga menurun kepada 58.4 mata asas (S3 2017: 68.7 mata asas).

Dedahan risiko pasaran ditangani melalui strategi pengurusan risiko dan perlindungan nilai

Agregat dedahan risiko pasaran bank-bank terus stabil. Risiko pertukaran asing (foreign exchange, FX), seperti yang diukur dari segi kedudukan terbuka bersih dedahan dalam denominasi mata wang asing ialah 6.1% daripada jumlah modal (S3 2017: 5.7%). Risiko kadar faedah dalam akaun perdagangan dan risiko ekuiti kekal rendah masing-masing pada 1.0% dan 1.0% daripada jumlah modal (S3 2017: masing-masing 1.1% dan 0.9%). Risiko kadar faedah dalam buku perbankan juga terus stabil pada 3.7% (S3 2017: 3.6%) daripada jumlah modal. Bagi industri insurans dan takaful, dedahan risiko pasaran adalah sebanyak 15.4% (S3 2017: 14.9%) daripada jumlah modal tersedia. Risiko ekuiti, yang membentuk sebahagian besar daripada dedahan risiko pasaran bagi syarikat insurans, meningkat kepada 9.1% (S3 2017: 8.8%) daripada jumlah modal tersedia.

Keberuntungan dan kedudukan mudah tunai institusi kewangan kukuh

Sistem perbankan mencatat keuntungan sebelum cukai yang lebih tinggi sebanyak RM10 bilion (S3 2017: RM9 bilion) pada suku keempat 2017. Ini didorong oleh pendapatan berasaskan fi yang lebih tinggi daripada aktiviti brokeraj dan pensindiketan, disusuli sumbangan dividen daripada subsidiari di luar negeri. Margin pembiayaan (termasuk faedah) selepas ditolak kos operasi dan peruntukan kerugian meningkat sedikit kepada 0.71 mata peratusan (S3 2017: 0.69 mata peratusan), disebabkan terutamanya oleh kutipan semula yang lebih tinggi daripada pinjaman terjejas.

Dalam sektor insurans dan takaful, syarikat insurans dan pengendali takaful am mencatat keuntungan operasi lebih tinggi sebanyak RM748.3 juta pada suku keempat (S3 2017: RM655.1 juta) berikutan pengalaman tuntutan yang lebih baik dengan nisbah tuntutan industri bertambah baik kepada 49.5% (S3 2017: 61.2%). Penanggung insurans hayat dan pengendali takaful keluarga turut mencatat peningkatan keberuntungan dengan lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan sebanyak RM4.9 bilion (S3 2017: RM 3.5 bilion). Peningkatan ini sebahagian besarnya disebabkan terutamanya oleh keuntungan modal bersih sebanyak RM821.1 juta (S3 2017: kerugian modal bersih RM176.2 juta).

Mudah tunai dalam sistem perbankan kekal lebih daripada mencukupi untuk menyokong aktiviti pengantaraan. Lebihan mudah tunai dalam ringgit terkumpul yang ditempatkan di Bank Negara Malaysia berjumlah RM188.7 bilion dalam bentuk simpanan, repo berbalik dan rizab berkanun. Nisbah Perlindungan Mudah Tunai (Liquidity Coverage Ratio, LCR) Basel III[8], yang mengukur daya tahan mudah tunai jangka pendek sistem perbankan ialah 134% pada akhir bulan Disember 2017 (S3 2017: 136%). Semua bank mencatat paras LCR yang melebihi 90%, iaitu keperluan minimum semasa.

Mudah tunai sistem perbankan mencukupi untuk menampung kejutan mudah tunai yang teruk

Rajah 32: Nisbah Perlindungan Mudah Tunai Basel III Sistem Perbankan

Sumber: Bank Negara Malaysia

[8] LCR Basel III dilaksanakan secara berperingkat sejak bulan Jun 2015, dengan pematuhan awal ditetapkan pada 60% dan kenaikan secara beransur-ansur sebanyak 10% setiap tahun sehingga 100% berkuat kuasa 2019. Pada 1 Januari 2018, keperluan minimum telah ditetapkan pada 90%.

Pada suku keempat, keadaan pendanaan domestik kekal stabil. Kos deposit[9] purata bank dan KLIBOR 3 bulan hampir tidak berubah, masing-masing pada 2.51% dan 3.44% pada akhir bulan Disember 2017 (S3 2017: masing-masing 2.60% dan 3.43%). Sebahagian besar daripada pendanaan bank terdiri daripada deposit (70% daripada jumlah pendanaan) kebanyakannya dalam mata wang tempatan. Deposit sistem perbankan mencatat pertumbuhan tahunan sebanyak 4% (S3 2017: +4.5%), disumbangkan oleh pengembangan berterusan sektor perniagaan dan deposit isi rumah. Nisbah pinjaman kepada dana (loan-to-funds, LTF)[10] terus stabil pada 84% (S3 2017: 83.1%).

Kemudahan Bantuan Bencana disediakan untuk membantu PKS yang terjejas oleh banjir

Banjir yang baru-baru ini melanda 67 buah daerah di seluruh negara telah dikenal pasti sebagai kawasan bencana banjir oleh Agensi Pengurusan Bencana Negara (National Disaster Management Agency, NADMA). Bank Negara Malaysia menyediakan Kemudahan Bantuan Bencana (Disaster Relief Facility, DRF) pada 8 November 2017 untuk mengurangkan beban kewangan PKS yang terjejas akibat banjir dan membantu memulihkan operasi perniagaan mereka. Hingga kini, lebih 200 PKS telah memohon bantuan kewangan sebanyak RM75 juta di bawah DRF.

PKS Malaysia yang terjejas oleh banjir di daerah yang dikenal pasti oleh NADMA sebagai kawasan bencana banjir boleh memohon bantuan menerusi 49 institusi kewangan untuk menggantikan aset yang rosak dan memenuhi keperluan modal kerja. Jumlah pembiayaan maksimum di bawah DRF ialah RM500,000 bagi setiap kumpulan syarikat dengan kadar pembiayaan efektif sehingga 2.25% setahun untuk tempoh lima tahun. Kemudahan ini disediakan hingga 31 Mei 2018.

Institusi kewangan juga secara proaktif membantu 170 PKS memulihkan pinjaman mereka melalui penstrukturan semula dan penjadualan semula pinjaman.

[9] Kos purata deposit dikira berdasarkan purata 12 bulan bergerak perbelanjaan faedah bagi deposit dibahagi jumlah deposit.
[10] Dana terdiri daripada deposit dan semua instrumen hutang yang diterbitkan (termasuk hutang subordinat, sijil hutang/sukuk, kertas komersial dan nota berstruktur).